ומה לפנים ומה לאחור קמ"ל מעשה לומ

ושתי בנותיו נקרא ומתרגם פשיטא מהו

דתימא ניחוש לכבודו דאברהם המ"ל מטשה

תמר ויהודה נקרא ומתרגם פשימא מהו

דתימא ליחוש לכבודו דיהודה קמ"ל שבחיה

הוא דאודי מעשה עגל הראשון נקרא ומתרגם

פשימא מהו דתימא ליחוש לכבודן של

ישראל קמ"ל כל שכן דניחא להו דהויא להו

כפרה קללות וברכות נקרין ומתרגמין

פשיטא מהו דתימא ניחוש ∘ דלמא

הרות קמ"ל אזהרות דעבורא קמ"ל אזהרות (ה)

ועונשין נקרין ומתרגמין פשימא מהו דתימא ניחוש דלמא אתו למעבד מיראה קמ"ל

מעשה אמנון ותמר נקרא ומתרגם [מעשה

אבשלום נקרא ומתרגם | פשיטא מהו דתימא

מפלה הלי יב סמג

:עשין יט פו ב טוש״ע י״ד

קמז סעיף ה: ג מיי פי"א מהלי מפלה הלי יד טור

ש"ע א"ח סימן קנג סעיף

מוחם רעו"י

עון שגל, פלגש, והכתוב כינהו לשבת ישכבנה, ותיקון סופרים הוא זה (דברים ריי

הוא זה (דברים כח ל). קרס. נתרז, כלומר כרע

קום: מותי, כפונו פוע על ברכיו ונתרז, דהיינו ליצנותא דאישתעי ביה קרא, לא יוכלו מלט

משא. הרעי שבנקביהם

לא יוכל לסבול ונתרו

נס יוככ נספול ומחז (טוהדרין שגי). לעגלות בית און. על עגליס שנציח אל, יגורו שכן שומרון. ידאגו שוכני שומרון, כי אבל עליו

שומרון, כי אבל עדיו עמו. שיטלס סנחריב וילך לו, וכמריו. שהיו נושחין חוחו, עליו יגילו. בידד משח

שנלה מהם. אלא כבידו.

ל) ומפרש"י נראה דגרים דלמא אתו למעבד מאהבה מיראה ולקמן גבי אזהרות ועונשין גרס דלמא פייגי לעתייהו וכ"כ מהרש"א זענוייטו וכייכ (נוטלטייטו וע"ע בע"ין, **ב**) [מס' סופריס פ"ט הי"א], ג) [בע"י ליחא], ד) ומוספתא פ"גו. ק) ואינו ומוספתו פיגן, ט) נואד בפסוק], ו) סנהדרין סג:
 ע"ש, ז) [ברכות לג. שבת לה.
 ע"ו ס:], ח) בס"ח: המינין,
 ט [ע" ר"ה ד.], י) [ל"ל שהיה], ל) [פרק מו], ז וצ"ל הרסו כרעו], שהיה), כ) ופרק מון,

מ) [ליאל קרסו כרעון,

מ) [לקמן כו.], נ) [עיין מוסי

הגיגה יא: דייה יכולן,

מי [שייך לעיל במשנה],

נ) [ליאל היא], פו שיין לדף

גליון הש"ם גמ' דלמא פיינא. עיין נרא"ס ויגט (פ' מ"ו פסוק י) ופ' מ"ה פסוק כון:

הגהות הב"ח (h) גם' וברכות נקרין ומתרגמין פשיטא מהו ותנוגנהן פסיסט נהא לסימא ניחוש דלמא אתו למיעבד מאהבה ומיראה קמ"ל אזהרות ועונשין נקרין ומתרגמין פשיטא מהו המ"ל מעשה אמנוו כצ"ל: יןמי לי מעטיי (3) רש"י שהולה עי ֿי ד״ה י על ז קהודה על חטאו. (ג) ד"ה מן ויאמר וכו" העם הזה שחזר אהרן . וספר המעשה נקרא מעשה העגל השני הס"ד: (ד) ד"ה וכמריו עליו כל"ל ותיבת אשר נמחק: (ד) ד"ה בגימ"ל ושי"ן. נ"ב בר גיורתא תרגום ירושלמי הנואף

הגהות הגר"א משה דוד ואמנון (לא) מז"מ (וכגירסא שלנו :נמתני' וע' תוי"ט)

הגהות מהר"ב

א] גמ' מעשה דוד ואמנון נקרין ולא מתרגמין כצ"ל:

רבינו חננאל

מה לפנים קודם נברא העולם ומה לאחור, קמ״ל דלא חיישינן. מעשה לוט ובנותיו נקרא ומיתרגם. מעשה תמר ויהודה נקרא ומיתרגם. מעשה העגל מה לפנים מה לאחור. פיי 0 מה בסוף גבולי העולם למזרח קמ"ל שנחו הוא. שנח הוא ליהודה הקרייה: דאודי. שהודה (כ) מחטאו: מאהבה. של ברכות: ומיראה. של קללות. ואין לבן לשמים: פייגי דעתייהו. יחלוש דעתן כשישמעו שיהו נענשין ויאמרו טוב פירש רש"י שלא יאמרו תמשות היה בו מדקאמר אהרן ויצא העגל - ליהנות מן העולם הזה בכל רצוננו הואיל וסופנו ליענש: אל החרגם אלא אחרון. ויהיו בני יעקב שנים

עשר. והפסוק הזה נפסק בהפסק פרשה לכך קורהו אחרון כאילו הוא פסוק לעלמו: מן ויאמר משה אל להרן. מה עשה לך העם הזה (a): פקרו המומרים יי. העיזו פניהם לומר ים ממש בע"ו: משום ישה. שלה יאמרו הקב"ה נושא להן פנים ואינן יודעין שכדחי הן ישרחל לשחת להן פנים כדאמרינן בברכות (דף כ:) לא כדאי הם ישראל לשאת להן פנים אני אמרתי ואכלת ושבעת (דברים ח) והן מחמירין על עלמן עד כזית עד כבינה: ישגלנה. משכב כדכתיב והשגל יושבת אללו (נחמיה ב). וי"מ ש) כלבתא: **בעפולים**. לשון מפורש הוא לגנאי יותר מטחורים ושניהן בנקב בית הריעי: **חריונים**. חרי לשון ריעי: דביונים. הזב מן היונים שלא לפרש שהיו ישראל אוכלין . גלליהן בשומרון: **את חוריהם**. ריעי היוצא דרך הנקב: מימי שיניהם. שינים יש לכרכשתא וצואה לחה ורכה קרויה מימי שיניהן: למחרחות. גבי עבודה זרה כתיב בספר מלכים כי חור לשון מולא ריעי הוא: לעגלום בים און. לקול השמועה הבאה על עגלי בית און יגורו שכיניהם שבשומרון כי אבל עליו על העגל: וכמריו (ד) (חשר) עליו יגילו. חשר היו רגילין לשמוח עליו עתה יתאבלו על כבודו כי גלה ממנו: אלא כבידו. כובד משאו של ריעי י) תהיה בו וכובד עגבותיו. ודומה לו בספר ישעיה י 6 (כרעו קרסו) יחדיו לא יכלו מלט משא וגו' הוא משא של ריעי. ורבותי מפרשין וכמריו עליו יגילו ממש לשון שמחה שהיקל משאוי שלהן אבל אי לפרש כן שהעגל כולו גלה כאחד שנטלו סנחריב: שי"ן ותי"ו. לשון וחשופי שת ערות מלרים (ישעיה כ): דמני שומעניה. שיולאות עליו שמועות רעות ושנואות שהוא נואף: בג' ושי"ן. (ס) בר גירתא זונה שמה סרייא שם מוסרח כך הוא בתשובות הגאונים מותר לבזות גם את אמו שילדתו.

הדרן עלך הקורא את המגילה עומר

ורבותי מפרשים גיופה שייטה שטייה:

בני העיר שמלרו רחובה של עיר. יש בו קדושה כדמפרש בגמ'ש הואיל ומתפללין בו בתעניות ובמעמדות: לוקחין

אמנון ותמר נקרא ומתרגם, והני מילי דכתיב ביה אמנון סתמא אבל כל היכא דכתיב אמנון בן דוד נקרא ולא מיתרגם. מעשה איבוק והמה בקוא המה צבו עם לדי לביד ביד האבוק מהמא בצל יה לדי הנד בקוד לדי קו לדי קו אי למה מה בכל איבול האבשלם אבשלום בפילגשי אברו נקרא ומיתרגם, מעשה פילגש בגבעה נקרא ומתרגם. וכל הני כולהו אמך: והמוכבה קורין אותה הודע את ירושלים נקרא ומתרגם, ומעשה באחד שקראו ואמר לו ר' אליעור צא ובדוק בתועבות אמך. והמוכבה קורין אותה לרבים. מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם ומעשה בר' חנניה בן גמליאל שהלך לכבול ועמד וקרא וילך ראובן וגומ' ואמר למתורגמן אל תתרגם אלא מן ויהיו בני יעקב ושבחוהו חכמים. מעשה העגל השני נקרא ולא מיתרגם, מן ויאמר משה [אל]

(ל)אהרן עד וירא משה את העם. <mark>ועוד</mark> כתוב נקרא ולא מיתרגם, ויגף ה׳ את העם על אשר וגו׳. **תניא** לעולם יהא אדם זהיו בתשובותיו, שמתוך תשובה שהשיב אהרן למשה פקרו המינים, שנאמר ואשליכהו באש ויצא העגל הזה. ברכת כהנים נקרא

ולמערב אי נמי מה היה קודם ששת ימי בראשית ומה יהיה מחר שיכלה העולם: © מעשה של עגל השני נקרא ולא מתרגם.

הזה וקשה דהא בירושלמי פליגי אמוראי ואיכא מאן דאמר מן ויאמר עד לשמלה בקמיהם עי (היה) מעשה עגל השני והיינו סיפיה דקרא דוירא משה ולפרש"י לא היה לו לומר אלא עד תחלת הפסוק לכן נראה כדמפרש בירושלמי דהטעם הוי לפי שאין דומה גנאי של יחיד ביחיד או של לבור בלבור לגנאי של יחיד בלבור ומשום כבודו של אהרן לא רצו לתרגם:

המגילה עומר

בני העיר 🕫 הואיל והעם מתפללין בו

ליחוש ליקריה דדוד קמ"ל מעשה פילגש ליתוש ליקריה דדוד קמ"ל מעשה פילגש בגבעה נקרא ומתרגם פשימא מהו דתימא ליחוש לכבודו דבנימין קמ"ל יהודע את ירושלם את תועבותיה נקרא ומתרגם פשימא לאפוקי מדרבי אליעזר דתניא יַמעשה באדם אחד שהיה קורא למעלה מרבי אליעזר הודע את ירושלם את תועבותיה אמר לו עד שאתה בודק בתועבות ירושלים צא ובדוק בתועבות אמך בדקו אחריו ומצאו בו שמץ פסול: ואלו נקרין ולא מתרגמין (רעבד"ן סימן) מעשה ראובן נקרא ולא מתרגם ואלו נקרין ולא מתרגמין (רעבד"ל שהלך לכבול והיה קורא חזן הכנסת ומעשה ברבי חנינא בן גמְליאָל שהלך יויהי בשכון ישראל ואמר לו למתורגמן י (הפסק) אל תתרגם אלא אחרון ושיבחוהו חכמים מעשה עגל השני נקרא ולא מתרגם איזה מעשה עגל השני מן יויאמר משה עד יוירא משה 'תניא ר"ש בן אלעזר אומר לעולם יהא אדם זהיר בתשובותיו שמתוך תשובה שהשיבו אהרן למשה פקרו המערערים שנאמר זואשליכהו באש ויצא העגל הזה: ברכת כהנים נקרין ולא מתרגמין מ"מ משום דכתיב ישא: או מעשה דוד ואמנון [או נקרין ולא מתרגמין והא אמרת מעשה אמנון ותמר נקרא ומתרגם לא קשיא אהא דכתיב יאמנון בן דוד הא דכתיב אמנון סתמא ת"ר ייכל המקראות הכתובין בתורה לגנאי קורין אותן לשבח כגון ישגלנה ישכבנה בעפולים בטחורים ייחריונים דביונים יילאכול את חוריהם ולשתות את מימיי שיניהם לאכול את צואתם ולשתות את מימי רגליהם יולמחראות למוצאות ר' יהושע בן קרחה אומר למחראות כשמן מפני שהוא גנאי לעבודת כוכבים יאמר רב נחמן כל ליצנותא אסירא יבר מליצנותא דעבודת כוכבים דשריא רכתיב בנכרע בל קרם נבו וכתיב בקרםו כרעו יחדיו לא יכלו מלט משא וגו' ר' ינאי אמר מהכא זילעגלות בית און יגורו שכן שומרון כי אבל עליו עמו וכמריו עליו יגילו על כבודו כי גלה ממנו אל תקרי כבודו אלא כבידו אמר רב הונא בר מנוח משמיה דרב אחא בריה דרב איקא שרי ליה לבר ישראל למימר ליה לעובד כוכבים שקליה לעבודת כוכבים ואנחיה בשין תיו שלו אמר רב אשי האי מאן דסנאי שומעניה שרי ליה לבזוייה בגימ"ל ושי"ן האי מאן . דשפיר שומעניה שרי לשבוחיה ומאן דשבחיה יינוחו לו ברכות על ראשו

הדרן עלך הקורא את המגילה עומר

בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיו בית הכנסת יבית הכנסת לוקחין תיבה תיבה לוקחין מטפחות מטפחות

דברים כח ז 9. יַבְּכָה יִיְ בִשְׁחָדִי מִינְטִּחֹרִים וּבָנֶרָב וּבָחָרִים וּבָנֶרָב וּבָחָרִים וּבָנֶרָב וּבָחָרִים וּבְנֶרְב וּבְּחָר אֲשֶׁר לֹא תוּכִל לְהָרָפָא: דברים כח כז 10. וְיְהִיִּ רְעָב נְּדוֹל בְּשׁמֵּנִים וְהַנֵּד אֲרִים עָלִיהְ עִד הֵיוֹת רֹאשׁ חֲמוֹר בִּשְׁמֵנִים כִּסָף וְרֹבְע הַפְּב דְּבְיוֹנִים בַּחָמִשְׁה כָּסָף: מלכים ב ו כה 11. ויאמֵר

וְנְּבֶּוּ , בַּ יִם לְּצָרָיִהְ צִּוּ הֲיִתוּו אש הַבּּוֹר בַּשְׁמנְיִם כַּסְף וּרְבְעָ הַבְּּבְּ דְּבְּיְוּנִים בַּוְבְּמַשְׁה הָלֹא עַלְּ הַשְׁבִּים בּו כֹּה 11. הְיִבְּבְיר הְבְּלֵי הְבְּיִלְיִה בְּעָבְּים בְּעָבְּכִים בְּעָבְּבּים הַבְּּבְיל הַבְּבְּיבְּים בְּעָבּים הַיִּבְּר הַבְּעָל הַיְּבְּבְים הַבְּעָל הַיְבְּבִיה הַבְּעָל הַיִּבְּים הַבְּעָם בְּעָבּים בּבְּעָבְים בְּעָבּים בּבְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבִים בְּעָבוּכְים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבְים בְּעָבִים בְּעָבְּים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְיבִים בְּעָבִים בְּעָבְּים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבִים בְּעָבּים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבּים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְּים בְּעָבְּים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְּים בְּעָבְּים בְּעָבְּים בְּעָבְּים בְּעָבִים בְּעָבְּים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבְּים בְּעָבְים בְּעָבִים בְּעבּים בְּעָבּים בְּעָבְּים בְּעָבְים בְּעָבְּים בְּעָבִים בְּעָבּים בְּעָבְּים בְּעָבְּים בְּעָבְּים בְּעָבְּים בְּעָבְּים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבִים בְּעָבּים בּעָבוּים בּעָבוּים בּעָבוּים בּעָבּים בְּעָבִים בְּעָבּים בּעָבוּים בּעָבּים בְּעָבְים בּיּבְּיבָּים בְּעָבִים בְּעָבְים בְּעִבְּים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעִבְּים בְּעָבְּים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְים בְּעָבְּיבְים בְּעָבְים בְּיבְּיבְּים בְּעָבְים בְּיבְּבְיבָּים בְּעָבְים בְּבָּים בְּעבוּבְים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּיבְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּבְיבָּים בְּבָּים בְּבָּים בְּבָּבְים בְּבָּבְיבָּים בְּבָּבְים בְּבָּבְיבָּים בְּבָּים בְּבָּ

הדרן עלך הקורא את

בתעניות ובמעמדות. לא גרס ובמעמדות שהרי גבי מעמדות לא מלינו רחוב אלא לבית הכנסת היו הולכין כדתניא בפ' בתרא דתענית (דף כו.)

משמעי בהו הרא לשוו גנאי

תורה אור השלם בֶּן אָדָם הוֹדַע אֶת
 יְרוּשָׁלֵם אֶת תּוֹעֲבֹתֶיהָ:

יחזקאל טז ב 2. וַיְהִי בִּשְׁבּן יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַהָּוֹא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁבָב אֶת בִּלְהָה פִּילֶנֶשׁ זִיִּשְׁבָּב אֶת בִּלְהָה פִּילֶנֶשׁ

וישמע ישראל אַבִיו יְבָּהְיּ בְנִי יַעֲקֹב שְׁנֵים וַיִּהְיּוּ בְנִי יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשְׂר: בראשית לה כב 3. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהַרוֹ מָה עָשָׁה לְּךְּ הְעָם הזה כי הבאת עליו ייני. די יייב חטאה גדלה:

.. שמות לב רא פנות לב כא 4. וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת הָעָם בִּי פָּרְעַ הוּא בִּי פְּרְעֹה - פְּרֶעה בּּוְחֵר לְשִׁמְצָה בְּקָמֵיהָם:

בְּקְמֵיהֶם: שמות לב כה 5. וָאמֵר לְהָם לְמִי זָהָב התפרקו וַיִּתְנוּ לִי הָתְפָּרְקוּ וַיִּתְנוּ לִי וְאַשְׁלְכַהוּ בָאֵשׁ וַיַּצֵא הָעַגָּל הַזָּה:

שמות לב כד 6. יִשְּׂא יִי פָּנְיוּ אַלִּיךְ וְיַשֵּׁם לְךְּ שָׁלוֹם:

במובו דכו 7. וַיְהִי אַחֲרֵי כֵּן וּלְאַבְשָׁלוֹם כֶּן דְּוִד אָחוֹת יָפָה וֹשְׁמָה תָּמָר וַיָּאֱהָבֶה אַמִנוֹן כֶּן דָּוִד:

וו: זומראל אינו א 8. אִשְּׁה תְאָרֵשׁ וְאִישׁ אַחַר יִשְׁכָּבָנָה בַּיִת תִּבְנָה ולא תַשַּׁב בּוֹ כָּרֶם תִּטַע לא תחללנו: